

DET KONGELIGE
FISKERIDEPARTEMENT

TELEFAX

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET
19. AUG. 2003
02, 3969-111
ARBEID

Deres ref
02/369 Ø KnT

Vår ref
2001/1022 320

Dato
18 AUG. 2003

Høring av skisse til nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling – Nasjonal Agenda 21

Vi viser til brev fra Finansdepartementet av 20. juni 2003 vedlagt skisse til handlingsplan for bærekraftig utvikling.

Fiskeridepartementet har følgende kommentarer til skissen:

s. 12:

Siste avsnitt på siden bes erstattet med ny tekst (jf. argumentasjon for dette i vårt brev til FIN av 11. august 2003 på indikatorer og utslippsframskrivinger):

"Mange av verdens fiskebestander er overutnyttet, og tilstanden til enkelte norske bestander gir også grunn til bekymring. Som eksempel kan det vises til at overbeskatning tidligere har ført til sammenbrudd i bestandene av norsk vårgytende sild, nordsjøsild og nordsjømakrell. Sammenbruddet i bestanden av norsk vårgytende sild i slutten av 1960-årene medførte at den endret sitt vandringsmønster og ikke var tilgjengelig i fangstbare mengder på 20 år. Takket være et maysommelig oppbygningsarbeid og langsiktige forvaltningsplaner, er imidlertid bestandene av sild og makrell i dag i god forfatning og gir nå grunnlag for et lønnsomt fiske. Samtidig er dagens situasjon for gytebestanden av blant annet nordsjøtorsk bekymringsfull. En bærekraftig forvaltning av de levende marine ressursene i norske farvann må være kunnskapsbasert. Videre må forvaltningen av de enkelte arter og bestander være basert på langsiktige forvaltningsplaner så langt det er mulig og hensiktsmessig. I årene fremover vil det være spesielt behov for økt kunnskap om sammenhenger mellom det fysiske, kjemiske og biologiske miljøet i havet, om artsmangfoldet, og om interaksjonene mellom de forskjellige marine artene."

Postadresse
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Kontoradresse
Grubbegata 1
Org. nr.: 972 417 815

Telefon *
22 24 90 90
Nett.fid.dep.no

Telefaks
22 24 95 85

Saksbehandler
Brit Fisknes, 22 24 64 45
postmottak@fid.dep.no

s. 13:

Tallene for produksjon av laks og ørret i 1. avsnitt, 3. linje endres til *530 000 tonn i 2001*.

s. 14:

Under "Økosystemtilnærming" vil vi be om at det i første setning tas inn referanse til "hav" slik at setningen blir:

"Økosystemer som skog, hav- og kystområder, ferskvannssystemer...."

Det bør også vurderes å ta inn referanse til konvensjoner som er styrende for forvaltning av marine ressurser og miljø som Havrettskonvensjonen og FN-avtalen om fiske på det åpne hav. Vi foreslår at følgende tas inn i avsnittet:

"Både Havrettskonvensjonen og FN-avtalen om fiske på det åpne hav krever at bevarings- og forvaltningstiltak skal baseres på det beste tilgjengelige vitenskapelige grunnlag. FN-avtalen om fiske på det åpne hav pålegger partene å legge økosystemvurderinger til grunn for forvaltningen av fiskebestandene."

s. 26:

Pkt. 1.5.4 Naturressurser, 1. avsnitt:

I 3. linje foreslås at setningssegmentet "mer enn om utviklingen overlates til seg selv" strykes.

s. 27:

Under "Fiske og oppdrett", erstatt første strekpunkt med denne teksten:

"Øke innsatsen for å redusere overkapasiteten i fiskeflåten for å bedre lønnsomheten i næringen og redusere presset på fiskebestandene. Det er innført enhetskvoteordninger for så godt som alle fartøygrupper i havfiskeflåten. Det vil også bli innført en strukturkvoteordning for kystfartøy mellom 15 og 28 meter i 2004 for å redusere overkapasiteten i gruppen. En prøveordning med driftsordninger i Finnmark og evt. flere fylker vil bli iverksatt i 2004. Driftsordningene skal sikre muligheten til å drifte mer effektivt. Det er videre etablert et delvis næringsfinansiert Strukturfond for kondemnering av fartøy under 15 meter. Strukturfondet ble iverksatt f.o.m. 1. juli 2003."

s. 29:

Som et av tiltakspunktene står "At oppryddingstiltak i de 100 områdene med alvorlig forurenset grunn skal være gjennomført i 2005. Det er satt av betydelige ressurser i miljøforvaltningen for å rydde opp i forurenset grunn, og en strategi for å rydde opp er presentert i St. meld. nr. 12 (2001-2002) Rent og rikt hav".

Fiskeridepartementet forutsetter at finansieringen av disse oppryddingstiltak dekkes innenfor miljøforvaltningens budsjetter. Samtidig vil Kystverket kunne bistå med faglig rådgivning på spørsmål vedrørende miljømudring, deponering av forurensete bunnsedimenter og andre forhold som etaten har god kompetanse på.

s. 29:

Vi ber om at følgende setning tas inn som setning nr. 2 i tiltakspunktet som begynner "Med hjemmel i havne- og farvannsloven...." :

"Det vil også bli vurdert om det skal etableres påbudte seilingsleder utenfor territorialfarvannet gjennom FNs sjøfartsorganisasjon IMO."

s. 47:

3. avsnitt (som begynner "Samlet produksjon av fisk og sjømat...") foreslås flyttet til s. 46 etter 2. avsnitt (som begynner "FAO venter at jordbruksarealet ...") siden dette også omhandler matproduksjon og derfor logisk hører med før avsnittet som omtaler underernæring.

Avsnittet (som begynner "Samlet produksjon av fisk....") bør justeres for å gi et mer nyansert og korrekt bilde av situasjonen. Etter vår mening blir det feil å samle fiskebestander som er "overfisket, utryddet eller utnyttet helt opp til et bærekraftig nivå" innenfor samme begrep. Det faktum at man evner å utnytte bestander til sitt bærekraftige nivå må vurderes som positivt. Da utnyttes potensialet for matproduksjon uten at dette får negative ressursmessige følger. Bl.a. på grunnlag av data fra FAOs siste oversiktsrapport ("The state of the world fisheries and aquaculture 2002") foreslår vi at avsnittet erstattes med følgende:

"Samlet produksjon av fisk og sjømat økte fra om lag 85 mill. tonn i 1970 til 130 mill. tonn i 2000. Gjennomsnittlig inntak av fisk pr. person på verdensbasis var i 2000 på 16 kg. FAO anslår at forbruket i 2030 vil nå 150 millioner tonn, eller 19-21 kilo pr. person. FAO beregner at ca. 47% av verdens viktigste fiskebestander er utnyttet til sitt potensiale og at 28% er overbeskattet eller sterkt nedfisket. Videre vekst i fiskefangstene vil derfor være svært begrenset. Fiskefangstene på verdensbasis har over de siste 10 år ligget på gjennomsnittlig 80 millioner tonn, skjønt El Nino i 1997-98 førte til store svingninger i produksjonen. Akvakultur har over samme periode vist en mer enn dobling av sitt bidrag til verdens fiskeproduksjon. FAO venter at produksjonen i akvakultur vil øke med 5-7 % pr. år fram til 2015."

s.58:

I boksen står følgende setning: "Norge har utarbeidet nasjonale resultatmål med tilhørende nøkkeltall og indikatorer for de sentrale miljøutfordringene". Se også innledningen i boksen på s. 79.

Setningen gir inntrykk av at dette er arbeid som er slutført. Det medfører ikke riktighet. Dette arbeidet pågår og omtalen bør derfor avspeile dette.

s. 72:

Nest siste setning i siste avsnitt under 2.5.4 "Forvaltning av biologiske ressurser" endres til:

"I februar 2003 vedtok Stortinget en stortingsproposisjon med forslag om opprettelse av 37 nasjonale laksevassdrag og 21 nasjonale laksefjorder for å beskytte villaksen."

s. 73:

4. avsnitt (som begynner "For å redusere overkapasiteten...") erstattes med følgende:
"For å tilpasse kapasiteten i fiskeflåten til ressursgrunnlaget og dermed bidra til mer lønnsom og bærekraftig utvikling av fiskerinæringen, er det innført såkalte enhetskvoteordninger for så godt som alle grupper i havfiskeflåten. Kystflåten har ikke hatt tilbud om frivillige strukturordninger slik havfiskeflåten har, og reguleringsregimet åpner ikke for individuell tilpasning. Samarbeidsregjeringen la derfor i mars 2003 frem en egen stortingsmelding om strukturtiltak i kystfiskeflåten. Forslagene ble godkjent av Stortinget i juni 2003, og vil bli implementert i perioden 2003-2005."

s. 73:

I nest siste avsnitt på siden (som begynner "Den norske oppdrettsnæringen har...."), 3. linje: tallene endres (som for s.13 over) til: *530 000 tonn i 2001.*

Vi har flere korrigeringer videre i avsnittet og foreslår følgende erstatning fom. 4. setning:

"Lønnsomheten i næringen har vært god når en ser de siste ti årene under ett. Selv om oppdrett av laks, og i noen grad ørret, dominerer, foregår det også oppdrett av bl.a. blåskjell. Det forventes at oppdrett av marine arter som torsk, kveite, steinbitt og piggvar vil øke i årene som kommer. Om lag 95% av den norskproduserte oppdrettslaksen blir eksportert, og de siste årene har eksportverdien av laks og ørret ligget på ca. 11 mrd. kroner."

Tallet på 30 mrd. kroner refererer seg til verdien av fiskeeksporten totalt. Dette synes vi for så vidt er en interessant opplysning i seg selv og bør tas med som en ekstra setning til første avsnitt på s. 73.

s. 74:

I 2. avsnitt på siden (og siste avsnitt før pkt. 2.5.6 "Landbruk, skogbruk...") ber vi om noen endringer i 2. setningene slik at denne lyder:

"Skipstrafikken langs kysten vil øke som følge av økt oljeproduksjon i Russland."

Videre ber vi om at følgende setning legges til på slutten av samme avsnitt:

"Det vil også bli vurdert om det skal etableres påbudte seilingsleder utenfor territorialfarvannet gjennom FNs sjøfartsorganisasjon IMO."

Med hilsen

Inger Oline Røsvik
avdelingsdirektør

Brit Fisknes
seniorrådgiver

Kopi: Fiskeridirektoratet, Kystdirektoratet, Havforskningsinstituttet